

Бистин календарывыс СОЦИАЛ БОЛГАШ УГААН-БОДАЛ КЕЖИКТЕРИН БАДЫТКАВЫШААН

лур. Чоокку чыдарда оон «Тилеке» деп политиктиг романы база параттыган. А. Б. Чаковскийни чогаалдары ССРЭ-нин узатарынын болгаш даштык чурттарын хой-хей чыдарында очуадурунган.

А. Б. Чаковскийни тоожуларынын болгаш романнарын болушунуна амыдыралдан адыган, бодунун үенин идеяни чорудууларына биле сырый холбаалыг. Алачурттуу Улуг дайынның чыдарында Ленинградтын мадырлык чоруун көргүскөн үш кезектиг чогаалында дайын оруу-биле эртерек салгалдын мадырлык чоруун болгаш буюуралдын, ынашылды болгаш шыны чоруун көргүзүп турар.

Номчукларга өңне билдингир хой болушунуна хаара түзүп турар «Блокада» деп роман делегей төөгүзүп кайгамчык улуг болушунуна бирөөзи — Ленинград чоогунга туучушкунга тураскааттыган.

«Литературная газета» солунун хой чыдарда кол редактору болушунан, чогаалчы хой националдыг совет литературанын хөгжүдүлгөсүн улуг салдарын чедирин, социалисттик мироозеренини пропагандалап турар.

Уласутай азы Уластай хоорай Чигестей гол болгаш Богд гол дээр хемнерин каттыккан белдиринде турар. Ол ийн хем каттыккан Завхан гол дээр элүүн улуг хем болуп бадыт чыдар.

Хоорайны үстүү талазында дадыр шөлдө чөт-чөт ак өлөрүн кудумчу-кудумчу кылдыр тикчилген. Бир дески ак өг хоорайжыгыш, ынаар электри шүтүмүн база кинрген.

Бистин хоорайжыгыш дачады-дур ийин. Мээң өөм база оларын аразында — деп, Тулза даргавыс чугаалай-дыр.

Хем эринде асфальтыг кудумчуу элээн бадыл чоруй, гранит хаялыг, кырында кончуг чараш ак беседка тургузуп каан, оон баарында хаялар кырында аргар, те, сыян харап турар бедик тей баарында кудумчуга кирип келди.

Гостиницага бисти тургузуп каан соонда, хунучу артык кезин алаа эрттирбени-биле хоорайнын нинти байдалын көөр болуурус.

Баштай-ла хоорай ортузунда Жаахлан толгай дээр баштай көргөнүс тей хырынга үндүсү. Оон Уластай хоорай адышта дег көстүр. Хоорай үш кезектен тургустунган: хемин мунуу талазында даг баарында буюуралгы черлери, хемин сонгу эринде албан черлери, организациалар болгаш чурттакчылары. Хоорайнын мусейн база көрүп четтигити.

Ийн кат улуг бажыны-дээ Завхан аймактын деискеэ-ринде черин байлаан, дарыг амтанын, чонун революс-тут демиселини төөгүзүп, амгы калтыраларын, дайынны болгаш түш-ажылды мадырлык кижилерин дугайында очуадурун турар чүдөө-лө хой. Ол мусейде Тыва АССР-нин дугайында тускай булун бар. Ону көөрге кижини сагыш-сеткелини өөрүнчү-дээ.

Даразында хун Завхан аймактын партия комитетинин ийин секретары эш Түмэн-Өлзий-биле ужурашканга беседа болган. Алаа баштай тыва журналистерини соругузын дугайында, Тыва АССР-нин Ном үндүрер чер, полиграфия болгаш ном салдынын керектерин талашып-биле күрүн комитетини даргасы М. М. Суге-Маадыр чүве чугаалаан.

Завхан аймактын экономика болгаш культура хөгжүдүлгөсүн Уластай хоорайда хөгжүшүш театры ачылдып турар. Ында шийин болгаш музыка-

ӨННУКТЕРНИН ААЛЫНГА

Демдегел кыдыраажындан УЛАСУТАЙГА

ниң дугайында секретарь биске солун болгаш тодаргай кылдыр чугаалап берген.

Хоорай буюуралгы черлери барып көрүп — дээ, эш Түмэн-Өлзий чугаалы доосту. Завхан аймак 22 сум, 2 хоорай хузааттыган. Чуртагы чонун 80 муң азыг. Аймактын нинти шөлдө 824 муң дөрбөчүн ки, оон 928 муң калээ ажил-агытай ажилда турар. Деискеэрин дөрт өң-нага: арга-хоу, хоу, курга-хоу, бедик дагыл деп чарар. Аймакта 21 калээ ажил-агытай каттыкшымы бар. Бир ажил-агытай ортума-биле 71,7 муң баш мал, 24 муң гектар тарылга шөлү, 36 трактор, 15 автомашина онаажыр. Нинти малдын баш саны 1 млн. 800 муң, оон 1 млн. 300 муң хой. Бүгү малдын 82 хуузу нинтинин төрөнгиз болуп турар.

Ажил-агы каттыкшымын-парында сартул дээр уксазын болуш дүктүг хойларын өстүрүп турар. Бир хойлаан ортума-биле 1382 грамм дүк кырылар. Ол хойлар буюу чыл иштинде чөт ойттар. Майыстыг бода малдың 70 хуузу сарлык. Бир икестер ортума-биле 300 литр сүт саап турар. Чыгыш малды Төс хемин уксазы дээр. Ону баш дөрт ай иштинде сазар, хымыс кылгаш дужаап турар.

Буюуралгы талазы-биле Уластай хоорайда аймактар аразынын автосетелге мастер-скызы бар. Тосонизгалдын ыш болбасурадып ажилы комбинатта чыла 54 млн. тур-риктан продукцияны кылдып турар. Төсте Совет Эвилелини дузалашчы-биле тургускан комбиком буюуралгы чыла 9,5 муң тонна комбикорнун буюурун турар.

Аймакта 35 школда 20 муң ажил өөреникчи өөренип турар. Башкылар аразында Моолун Куш-ажыл Мадыр болгаш республиканы алдар-лыг башкылары бар.

Уластай хоорайда хөгжүшүш театры ачылдып турар. Ында шийин болгаш музыка-

ниң билдингир артистери бар. Ол шыкш хоорайда салыг техникуму, ПТУ-ла муң ажил сургуул өөренип турар.

Аймактың «Тууза» солунун редакциязында ажил-херээ-вистин талазы-биле арга-дур-жуга солчулганын ужура-жышкынына кирештивис. Ол база ажилгы, солун бол-ган.

Хоорайны буюуралгы черле-ринге баргаш, ажилчиннар болгаш кижелер-биле ук-ура-жып, буюурун турар про-дукцияны көргүдөшүс. Чи-жээлээрге, аймактар аразынын автосетелге мастерскызы-нын ажилында солун чүдөө-лө бичи.

Ол мастерскы (завод) Ула-сутай хоорайны буюуралгыг кезээнин баштайгы дөжөн салган хевирлиг. Хоорай му-рунда хем кижилер, өгөр чурту дадыр хонашка, совет кижилерини кижилеге-биле ГАЗ-53 дээр машиналар септээ баштайгы мастерскы-ны 1967 чылда тургузуп эг-лээ. Ынаа алаа тускай эр-темин анык кижелер Л. Гаскан келген. Оон бээр каш чылдар эртерек, ол алаа икестерин директор четкен.

Силерин автосетелге мастерскызында каш кижиле ажиллап турары, чылда чөм-машина септээр — дээ, ай-тыгаш, очуадурун уруге көрүп кагдым.

Бодум орустан хары-ларын оралдажып көрсөй — дээ, ол шут-ла аргы орус-таптага, иштимде аргы эчөк-сүтүп кагдым. Ону кым-лаз эскербеди шыкш.

Бистин мастерскызында 130 ажилчын ажиллап турар. ПТУ дооскан анык оолдар, кыстар-дыр ийн. Деити көр-гөнүс аныктар колдап тур-рар. Олар 4 некте ажиллап турар. Хоумдар чүве чо-к, планын күтүсүп турар. Олар-дын аразында ССРЭ-ге өөр-енип алынар база бар. Чылда 200 машинаны септелгенин кылды, а бисте 300 машина чедир септел турар бис.

— Бир машина каш кило-

метр эртер ужураулау? — Бистин оруу берге, көр-гөн силер, 360 муң километр эртер ужураулау. Ол аразында ийн катан каштал сетелге кылдыр.

Мастерскынын ажилчи-нарын хой кезин аныктар болганы-биле каныг масса-политиктиг ажилдарын, өөр-өдөлгөс, хостуг улелерин кан-чаар организастаарын бистин анык иштерин «Тыва» аныктары солунун редакто-ру Шомоадыр Куулар, «Мо-лодежь Тывы» солундан Га-ли-на Куараваша олар айттыр-лар салып, бистин республи-када аныктар-биле ажилдар-нын дугайы чугааладылар.

Ол аразында сол кырында бичи сазын хааржыктыгаш-кыскалар көрүп кагдым. Мээң көрүжүмү директор эс-керип каап-тыр.

— Бо дээрте бистин мастер-скыда кылдып буюурун турар чүдөө-лө бичээ-дир. Эрги машиналарын херекте-ден шутт үгөс кезектерин катан азылдырды, демир-хүү-ректар, терге кезектери, чөк-тарымдар савалар, кнопкалар дээр амыдыралга херектиг чүдөө-лө кылдып турар бис.

— Столозала аш-чөм про-дукцияны кайып ап турар силер? — дээ, М. Суге-Маадыр сонугурады.

— Колдуулаа боттарымы-тын күжүсү-биле ханалары-нын турар бис. Дузалал ажил-агымыста 10 сар икес бар. Улуг теллиа кылдып алган бис, мыда помидор, огурун дээр өскө-лаа ногааларын үшүр кире-биле өстүрүп ат турар бис.

— Ажилчиннарын амыд-рал-чуртталгасында база бир кичээлге-дир — дээ, бистин бирээс деткиди.

— Моолун ажилчын анги-ам анык. Кижиле буюурун ажил-амыдыралыгче сагыш салдыр бистин партиямыс хун буюу өрөдип турар. Мастерскынын чынында аясы-да база тургустунган. Оон анги-да 16 кижиле тудугу-богуда бар. Олар мастер-скынын бодунан эгелээш ажилчиннарын бажыны-нында чедир септелгенин, хе-

ректин чүдөө-лө кылдып тур-рар.

Автосетелге мастерскызы-нын ажилы-биле тавышкан соонда, бо чылдын декабры-а ажилдаче кинер эвт ком-бинатта бардымыс.

Улуг бажын иштинде моол, совет ажилчиннар, кижелер-тешиктер аажок улуг сооду-га машиналарын бир-ле чө-ве кылган турар. Комбинат-тын кол кижелери Д. Чимед-Ойдов-биле ужуражып дуга-лажып берди. Бизик сый-ныг, шыгаска чараш эр (31 харыг), чугаакыры-даа кон-чуг. Краснодарыны политех-никтиг институтун дооскан кижиле болду. Ол комбинаттын дериглери канчаар тургузуп турарын тайылбырлап көр-гүстү. Язы-бүрү дериглери өрөздөр-ле хой.

— Совет Эвилелини кижилеге-биле тудуп турар ком-бинат-тыр бо — дээ, ол чу-гаалады.

— Маана каныг продук-цияны кылдыр бистин дирек-тор Л. Довдон чугаалап бээр — дээ-ди.

Комбинаттын директору эш Довдон бозу Одессанын аш-чөм үлөтүгүнүн институтун дооскан.

— Маалым шөйдүлө-лө-лө тускай арга-биле савалар чо-курташ. Нидерландын ча-гымы-биле чорудар. Язы-бүрү мунык херекселерини алы-оон кылдыр чүве-дир. Ол шыкш инекти чүлө бер-беге, өсөгүнүн ууун ажиллап кылдыр Япония чагаан, мылар чорудар — дээш, элэ-н хой солун чүдөө-лө чугаала-ды.

Бистин кол продукция-мысты Совет Эвилелине чо-рудар. Бо комбинаттан био-уудерде чүлө аргы эвт 100 машина болур. Оон ангида алы-кештен, сөөк-майыстан язы-бүрү кылдыр, сөөк-далагында база кылдыр кө-рдүткен. Маана ажилчиннар база хой иштеттилер. Чүлө-алгы чегине 200 кижиле ажил-лаар — дээ, директор чугаала-ды.

Кылдып буюурун турар ажи-лында улуг — чедикши-ни-ни алаа күзүш чорутура-ды.

А. АРАПЧОР.
(Уланчымы).

Дайын сөөлүндөгү үениң совет Литературалында Алек-сандр Борисович Чаковский өң-не көскү черин ээлеп турар. Ол бөгүн чеден харлап турар. Петербурга амчн кижини өг-бүдөсине төртүтүнгөн. Сама-рага (амгы Куйбышев) он чыл школазын дооскап, Москвага кээп, заводка ажилдай берген. 1938 чылда Горький аттыг литература институтун доос-кан. Бодунун чогаал ажил-чорудуузын 1937 чылда ли-тературовед, критик кылдыр эгелдөө.

Ада-чурттуу Улуг дайыны-нын эгелээр чылында Комму-нист партиянын хураалыны-ге кирген. Дайынның чыл-дында шериг корреспондент-и болуп ажиллап келген. Бу-ээлдеттерин Ленинградка элден каш айларын база эр-терген. 1944 чылда «Ол Ле-нинградка болду» деп оон үш кезектиг номунун баштайгы-зы параттыган. 1948 чылда

чогаалчы Мурнуу Сахалин болгаш Куриал ортулуктары-на барып чоран. Совет кижилер-нин амыдыралына көргүскөн «Бисте шагдала эртерек» деп романы дээр Мурнуу ша-на-ны чогаалчыга тыныскап. Оон даразында чылдарда ма-дырлык көрүп улугу демисе-лин көргүскөн ному база Парижте очерктерин бижип турган.

Анык кижини мөзү-шны-нарын хевирлеттинип тургу-стунунага хамаарышкан чо-гаалдарын Александр Борис-ович 50 чылдарда бижиктээш. Ол дээрде «Амыдыралды чы-лы» деп тоожу база «Шилип ап турарымыс оруктар» деп роман болур. Чогаалчынын өң-эки чогаалдарынын бирөөзи «Ырак сымдыктын чыры» деп тоожу 1962 чылда пар-латтыган.

Ленин шааналын алган оон «Блокада» деп романы өң-кол чогаалдарынын бирөөзи бо-

КИЖИЗИДИАГЕГЕ ХАМААРЫШТЫР

Чал өөрдөлгө чылында нинти билгн школарынның өөрдөлгө-кижизидилге ажилдары-нын кичээлгелерин төвөгүн партиянын XXVI съездинин, ССРК ТК-нын сөөлү Плениумнарын шийтирилген, ССРК ТК-нын Чингине секретары, ССРЭ-нин Дээди Советин Президиумунун Даргасы Ю. В. Андроповтун чугаалары болгаш өскө-лаа чугаалары болгаш турар дээр-нин ССРЭ-нин Чырымышкын министрствозу сүмөлн турар. Бо дугайында чүлө башкы-лар эвес, ала-недер-да билген турар артык эвес.

РСДРП-нин 80 чылында дугайында материалларын база калб-биле ажилдары көр-дүгөн. Ону тус-түс бөлүктөр азы-биле өөрдөп апарар. Эге-калстарга, ортумак бол-гаш үстүкү калстарга каныг темаларын өөрдөдир, клас-сан дашкаар ажилдарга олар-ын канчаар ажилдарын ай-тып турар. Ол шыкш эр-те-гелээр чорукту чылдарында, өөрдөлгөн амыдырал-биле сырый харлаазынче, нинти-ге ажилгыт күш-ажылга школарынның белеткээр-не сазып, өөрдөлгөн хө-лүн эрттир нарымдары чо-

рукту болдурбас дээ. Мен чал эгелээрин үжүн ийин өөрдөлгө чылында база эки белеткенип турар мен. Башкылаашкынын шынарын-че, оон идея-политиктиг утка-зын бедилеринге сазып сал-дыган. Бистин ажилымыс шыны дузалакчылар-ада-не-лер болуп ужурау.

Бо чылын б «э» класс-биле ажиллаар мен. Бо класска сентябрь бирде баштайгы ки-чээл-тайбынның кичээли бо-лур дээрин шүптү билдир бис. Даразында неделяларда алы-дыг классчыларга «Комму-нист-чонун аас-кежиги дээш, ленинч партиянын идеялары-нын чедикши-ни дээш де-мисел» деп темага класс шыгы эрттиргенин планнап алган мен. Бисте анык баш-кыларга методиктиг дузаны хоочуннар чедирин турар бис. Устуде чугаалашкын класс-шангига Хову-Аксун хоочун ажилчыны коммунист Сергей Мичкович Түмэн-Ховун, 48 чыл партия ста-жыг К. К. Хорлууну болгаш өскөдөр-дээ чалаар бис.

О. КОРОДА.
Хову-Аксун № 2 школы-нын башкысы.

ЭМНЕЛГЕ ЫРАК ЭВЕСТЕ

Шахтерлар чурттаар чал «Восток-2» микрорайонун бүгү чурттакчыларын ээлсеге 500 кижиле хулап алыр хой яны мергежилдег эмирлеринг поликленика үчөткө алган. Ону ажитканы-биле Караган-данын ол хой кижилер райо-нуна медицина комплекзин тургустунары доозулган, ам мыда эмнеге, дүрген дуза чедирер станица, аптека кирип турар.

Чонун чурттап турар че-ринге эмчи дузанын чедире-ри-биле холбашкын социал хөг-жүлде планының бир чутула чүдүлү күтүстүгүн ол-ден, дооркуусом дарганы Б. Аб-драхманов чугаалады. Ужун чылдарда чурттаар бажындар-

ны хоорайнын анги-агы че-ринде тургустунган шахта-ларын долгандып тудуп тур-ган. Ол чоңа эчөк, ылаңгы аарыг кижилерге дүрген дуза чедиреринге шийиктиг турган. Олар специалсте шийиндер дээр чамдыкта дыка ырак чо-руур.

Ол айттырларын шийтир-лээрине чал микрорайоннары комплекстиг тудуп эгелээш ду-залаан, оларда культура-амы-дырал объектилеринде ачы-да ол кезек чурттакчыларга четтир эмнеге чедирин туду-ры база кирип турар.

С. МАТАЕВ,
СЭТА-нык корр.
Караганда.

Редакцияның адреси:

667000. Кызыл. Шетинки болгаш Кравченко кудумчуу бажың № 3. Телефоннары: Редакторун 2-24.63, редакторун орадакчыларыны 2-25.24, совет тургузуу каластарын 2-37.13, агаар каластарын 2-41.27, информация каластарын 2-20.60, культура каластарын 2-23.54, каластарын 2-21.47, редакторларын 2-27.41, бухгалтерларын 2-12.43, солун-кейби барганла 2-32.75 телефонче долгаар.

Эмчинин сүмези ТАРАТПАС ДИЗЕ

Августун эңг хүнеринде дыштанган улуг, биче чоң суга эштин, мага-болуң дады-тырарын уламчылаашаан боор. Бо айда ногаа, фрукт аш-чөм магазинериниң дег-гилдерин бүрүн ээлептер. Бойдустун хайраанын чоң кү-зөлдү-биле садып алар. Мын-дык яны-бүрү ногаа, фрукт аймаан чөмө чутбай ажил-лаарга ийин-шөйдүдү аары-лары, ылаңгы халлаарыг аарылар непертээр. Кижини мага-болуңа микробртар та-раарга аарыг өскүрү, оон узамчалып кыжык, ийин тави, паратиф аарылар тыттыр.

Ийин-шөйдүдү аарынын шак мындыг атты алганш, ужуру болза, оон өскүдүчү-зү организмче кирген, шөйдү-дүге үрежип көүдээр. Оон мага-болуң сугаарлар. Олар токсинер дээр хоралыг бую-меллерин үндүрүп, хан да-мчыштыр мага-болуң тараан соонда, нинти байдал кош-каар, бээр, чүрек, кара-бүтүр дээр шыкш организмниң кол кезектери баксыраар.

Микробртар канчаар дамчып кээр? Хой кезинде чутбай аарыг холдарын дамчыштып, аяк-савы, аш-чөм, ойнаарак-тар дамчыштыр тараар. Хир-диг аш-чөм, ылаңгы сүт дамчыштыр база олар непер-тээр. Халлаарыг микробртү хөргүңе тараан ногаа, фрук-тулар аймаа аарыгы өскүдө-ринге улуг ролюг. Чугуан-маан ногаа аймаан чөмө

ажылаарга, аарыгыңа база бир непертээр чылдагыны ол. Суг дамчыштыр аарыг ба-ла халлаар. Сугта бактерия үр-үе дүргүзүлгө арылбастан артар. Ычтанга чүг сугу ижерги яны-бүрү, ийин-шөйдүдү аарынын тывылдары. Кара-эсктер бок төккен черге хөй-үлө чыгылар. Олар даванна-рыга, өскөдөр болгаш чалгынынарыга яны-бүрү микробртү чыгыштып алгаш, аарыгын тарадыр.

Ийин-шөйдүдү аарыгларын-га удуз канчаар хемчег алы-рыл? Аарыг бир-ле дугайында хол дамчыштыр халлаар чүве болганда, арыг-шөверин доктаамал сагыр ужурау. Чөм чинирин, бетинде хол-дарын экидир чур.

Аарыгын өскүдүкчүлери чок кылдыр сугу, сүтү чөмө ажылаарынын мунуң-да мала-ла хаймыдыр. Но-гаа болгаш фрукт аймаан нинг сугга чуур. Бөсөн аш-чөм-нери сөзкөдөтен камгалар.

Аарыгын дары тодардыры араан кижиге дүрген дуза чедиреринге болгаш ийин-шөйдүдү аарыгларын непер-тепнегине чогулгалыг. Чөм-чөм чокталып, куду олур-туп, эңг иңдип туруп берсе, эмчиге дүрген баар. Аарыгын эрте эмнөөн турган, оун эмнө-р чинк болуп болгаш араан кижиге дүрген сепир.

Чамалыкта аарыг ындыг кон-чуг берге эвес эгелээр болгаш

аарыг кижиге поликленикага барбайн, боду эмирнер тава-рылгалар эвээш эвес. Оон тү-пөдө бергелээлгелер чедирер болгаш аарыг берге хевирге шийин, а чамалыкта чоочу-рай болу. Чүгөс эмирлер, ла-бораторлуг анализтерин ду-засы-биле шың диагносту тургузуп, эмнөөсүнн ийитер. Ол аарыг кижини байдалы көргөш, оун эмчини квали-фикастыг дузанын ап, диети-ни, хүп-чурмуун шыгыны са-гыры-биле эмнегеле чытты-рып эмнээр эки бе азы ба-жыгга эмнедип болур бе дээрин шийтирээр.

Чүгөс аарыг кижини чогуур үезинде эмнээринде ангида, имфекцияны таратпанын хемчээ баш удуз алмыр база чутула айттыры болуп турар.

Ийин-шөйдүдү халла-вырды аарыгларын болдурба-зынын кол болгаш нинти хөм-чээ-бажык иштинин, бажы-нар чыныын, албан буюурал-гы черлерин, чөмө ыңыш чур-тап, ажиллап, болгаш дыш-тангып турар бүгү-ле черлери-вистин санитарлыг культура-зын шың тудурымыс болур.

Ычтанга, дисентерига удуз ажилда чорудары чүлө медицина ажилдачыларынын эвес, харын хой-интинин, чурттагыч чонуну база херээ.

Л. КОМЛЕВА,
санитар-чырыдышкы ба-жынын инструктору.

А. МЕЛЬНИКОВТУН «Улуг-Хемниң сазырынга» деп фототуду.

барыны чүктен хаттың дүрген секундла 9—14 метр, өй-өйт хат 18—23 метр чедир кутулар.

Дүне 8—13, чамалык черлерге 0—5 градус чыгыт. Хүндүс 18—23, чамалык районнарга 10—15 градус чыгыт.

Кызылга көзөк булуттаар, биче чыастар. Сонгу-барыны чүктен хаттың дүргени 9—14 метр, күштө-төндө 18—23 метр чедер.

Дүне 10—12, хүндүс 20—22 градус чыгыт болур.

«ЧЕДЕР» ДӨРТ СЕЗОННУГ

Бо чылдан эгелээш «Чедер» курортту дөрт сезоннуг кыл-дыр организастаан. Республи-канын ырак-узак районнарын-да улуг ажил-агынын ан-зы-бүрү алырларда ажил-лап турараар алаа кээп дыш-танганнар. Республикка-биле кожа хоорайлар Красноярск, Абакан болгаш Шушенское суурдан келгенер база бар.

Бо чылын нинти-биле 861 кижиге алаа калдып бажыгала-емнедип, дыштанган. Курортта дустуг сугуу ваина болгаш хол, буду, оорга, мойну хо-чурларын массажтап эм-нээр черлер таарымчалыг. Дыштангычларын калдык-шымы дээр курортту кол эм-чин Людмила Тока сагыш чоанып ажиллап турар.

Курорт деискеэрин көскү агитация-биле дээр, шийээш эки. Ол бүгү дыштангычлар-га таарымчалыг. Тенис, би-ланча заллары, библиотка үр-гүчү ажал, хол бөмбүүгө,